

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 145.

Maribor, dne 15. decembra 1909.

Letnik I.

Občni zbor Slov. krščansko soc. zveze na Štajerskem.

Štajerska S. K. S. Z. priredi svoj

LETOŠNJI OBČNI ZBOR

v nedeljo, 19. decembra v Šmarju pri Jelšah
ob treh popoldne v prostorih

: gostilničarja Janko Habjana. :

Somišljeniki, ki se zanimате za izobrazbo in
napredek našega naroda, pridite v obilnem številu!Osobito mladina je prav toplo in srčno
povabljena.To nedeljo bo namreč ob enem tudi
občni zbor „Zveze slov. mladeničev“.

O časopisju.

Iz krogov slovenskega razumnštva smo dobili
ta-le zanimiv dopis:

„Povej mi, s kom obučuješ, in povem ti, kdo
si“, pravi pregovor. Isto velja tudi za časopisje.
Kake liste človek čita, takega mišljenja, takih nazo-
rov je.

Zato pa je neobhodno potrebno, da širimo med
ljudstvo dobre časopise, ki vneto in neustrašeno de-
lujejo za blagor slovenskega naroda.

In kaj bi bil slovenski narod brez vere? Si-
bek trs, katerega bi kmalu izrul liberalni vihar, da
bi se izbrisalo slovensko ime iz knjige narodov. Z
vero stoji in pade naše ljudstvo. Zato je tudi stalo
naše časopisje vedno na braniku svete vere ter je
odločno odbijalo vse napade na ta najdražji zaklad
slovenskega naroda. Istotako smo tudi gledali v pr-
vi vrsti na koristi slovenskega naroda na političnem
in gospodarskem polju. Tudi njemu služi naše časo-
pisje. Ako bi se te važne naloge ne zavedali, bi

kmalu začel prevladovati tuji vpliv. In v odločilnih
trenutkih, kjer se gre za blagor domovine, bi tuji
elementi zadobili odločilno premoč v škodo naših na-
rodnih interesov. S ponosom lahko rečemo: Ključi
do slovenske narodne hiše so vedno bili shranjeni
tako, da jih ni dosegel naš sovražnik!

Liberalno časopisje tega ne more trditi, kajti
njemu manjkajo oni nežni čuti domovinske ljubezni,
ki spajajo brata z bratom, narod z sveto rodno zem-
ljo. Liberalizem je brez domovine. Lastni žep mu je
vodilno geslo. Ubi bene, ibi patria. Zato jim manjka
tudi čut odgovornosti v narodnih zadevah, in samo
na ta način si zamoremo tolmačiti, kako je mogoče,
da se vežejo danes z brezdomovinskimi socialnimi
demokrati, jutri z nemškimi nacionalci. Trdnih, ne-
izproslih, narodnih načel njih listi ne poznajo in
jih tudi ne smejo poznati.

Isto velja o politikah! Pred nekaj meseci jim
je bil Ploj politični škartindl, danes jim je škis.

Zato je samoumevno, da ne vlada v njihovi
stranki med voditelji in člani, med člani in voditelji
ono zaupanje, ki je podlaga političnim zmagam. Ne
smemo se torej čuditi, da je naša stranka zmagala
pri zadnjih volitvah na celi črti.

V gospodarskih vprašanjih velja isto. Nekoč
so se liberalci ogrevali za pogodbo z Ogrsko, dan-
es so iste osebe zoper njo.

In takim ljudem in takemu časopisju naj za-
upa naše ljudstvo? Ne in stokrat ne!

Mi imamo jasno začetna pöta, jasni so naši
cilji v verskem, narodnem, političnem in gospodar-
skem smislu, in zato nimamo povoda, da bi odjen-
jali le za las.

Naši listi pa so nositelji in razširjevalci na-
ših idej, zato glejmo in delajmo nato, da pride na-
ša „Straža“ in „Slovenski Gospodar“ v zadnjo va-
ško kočjo in da prinese luč v najtemnejše kote naše
lepe slovenske domovine.

Politični pregled.

Položaj.

Slovenska Jednota je sicer pripustila prvo
branje proračunskega provizorija, ki je bil odkazan
odseku, vendar s tem kriza še nikakor ni končana.
Meročajni krogi so sicer obljubili, da se do srede
januarja izvrši rekonstrukcija sedanjega kabineta.

Nisem še končal. Komaj pa sem imenoval uro,
je skočil brž komisar, kakor bi ga bil kdo pri-
smodil:

— Uro! Uro!

Potem je poklical vse stražnike, ki so se po-
menkovali v stražnici:

— Hoj! Vse je odprto! Zaklenite vsa vrata!

Ko so služabniki zapirali, je stal komisar, gri-
zel ustnice in čakal, dokler niso izpolnili njegovega
ukaza. Ko se je vse to zgodilo, vsedel se je zopet v
naslonjač in dejal:

— Prosim, pokažite mi uro!

Izročil sem mu jo. On jo je zgrabil kakor lev
svoj plen, dalje časa jo je pregledoval, predeval iz
jedne roke v drugo, obračal, potem je začel igrati
s ključem in s priveskom.
— Da, sklenil je konečno z važnim obrazom,
zares, to je ura. Tega ni mogoče zanikati.
Na to je potegnil roko in pöžil uro na dnu
blagajnice, katero je pa zaklenil trikrat. Gledal sem
ga, kaj dela in groza me je spretetela. On je pa na-
daljeval izpraševanje:

— Kje ste našli to dragoceno uro?

— Na šentmihalskem sprehajališču, prav na
oglu v Kraljevičevu ulico.

— Na tleh ali na hodniku?

Odgovoril sem:

— Na hodniku!

— To je vendar-le čudno, dejal je in upiral
na-me svoj zaničljiv pogled. Na hodnik se vendar
ura ne poklada.

— Seveda ne, pritrjujem vam, smejal sem se.

Komisar me je suho opomnil, da noče od mene
nobenih razlag. Molčati sem moral, smejati se nisem
smel, pa zagovarjati tudi ne. Ko me je vprašal za
ime, povedal sem mu ga, kakor da bi bil res kaj
vkradel.

ali velike žrtve Slovanske Jednote niso poplačane,
ako odstopita samo ministra Scareimer in Hohen-
burger. Slovanska Jednota zahteva izpremembo ee-
lega vladnega sistema in v novi vladi popolno pa-
riteto Slovanov in Nemcev. Temu se pa upirajo Nem-
ci z Bignerthom vred. Zahtevajo namreč, da se še
sedanji vladi dovoli proračunski provizorij in po-
oblastilni zakon za trgovske pogodbe. Vlada celo iz-
javlja, da bo morala, ako se ne reši pooblastilni za-
kon, razpustiti zbornico.

Češki list „Den“ poroča iz vodilnih čeških kro-
gov sledeče:

„Odočitev o nadaljnjem razvoju političnih raz-
mer mora nepreklicno pasti najkasneje v dveh, treh
dneh. Odočitev se želi od vseh strani in tudi Slov.
Jednota vstraja na tem. Slovanska Jednota je šla do
skrajne meje, da ohrani parlament, od zahtev po
pariteti v kabinetu pa nikakor ne more odstopiti.
Vsa druga vprašanja se morajo umakniti za to za-
htevo.“

Češki agrarci in Slovenci vstrajajo na tem,
da mora biti šest ministrov slovenskih, šest nemških.
Ako se razmerje določi 5:5, se mora posebič sklicati
Slovenska Jednota. Ni dvoma, da morajo v kabinetu
biti zastopani tudi Slovenci. Prišlo bi torej do izven-
parlamentarnega ministrstva, toda malo je verjetno,
da se vlada in Nemci s tem sprijaznijo. Vsekak pa
mora pasti odočitev v najkrajšem času.

Državni zbor.

V večerajnji seji so takoj v začetku vložili Ru-
sini dva nujna predloga glede uporabe policijskega
patenta iz l. 1854 v Galiciji. Zbornica jih je vzela
tako v pretres. Prvi je utemeljeval dr. Trylowsky
svoj nujni predlog. Za generalna gospodnika sta bila
izvoljena poslanca Forstner in Schachinger, ki sta
se pa oba odrekla besedi. Nato je bil nujni predlog
odklonjen. Danes je zopet seja.

Mažarska „pravičnost.“

Nek ugleden slovaški poslanec je imel pretekle
dni zelo karakterističen pogovor z bivšim ogrskim
pravosodnim ministrom Polonyjem.

Pod vlado tega ministra je bil znani slovaški
župnik Hlinka zaradi „nacionalistične propagande“
obsojen na dve leti ječe. Ko je prišel pogovor na to
težko kazen, je Polony bridko obžaloval obsodbo žup-
nika Hlinke in rekel, da bi ta obsodba kakor tudi

— Kje pa stanujete?

Rekel sem, da na Belem trgu šte. 26.

— Od česa živite?

Razložil sem mu, da imam 12.000 goldinarjev
dohodkov.— Kdaj ste pa našli uro? Povejte mi prav na-
tanko čas?

— Bilo je zjutraj okoli tretje ure.

— Nič! Nič! dejal je komisar naenkrat prav
ironično.

— Bog ve, da ne!, rekel sem odkritosrčno.

— Kaj ste pa počeli ob treh zjutraj na šent-
mihalskem sprehajališču, ko vendar pravite, da stan-
ujete na Belem trgu, ki je za jedno uro oddaljen
od šentmihalskega?

— Kaj, da sem rekel?

— Da, vi ste rekli!

— Klar sem rekel, je istina!

— To se mora prej dokazati! Za zdaj ne ob-
račajte besed na nič drugega, marveč odgovarjajte
meni, ko vas vprašam, in bodite lepo ponižni! Vpra-
šam vas še jedenkrat, kaj ste delali tako pozno po
noči v okraju, kjer sploh ne stanujete!— Za božjo voljo! Sel sem domov iz prijatel-
jeve hiše, kjer sem prebil večer —

— Ni res! Vi se lažete?

— Prosim, istina je!

— Ta je lepa, res pošteno živite, če se vla-
čite še-le ob treh domov, šalil se je komisar, pa me
vprašal po daljšem molčanju:

— Ali niste bili nikoli kaznovani, Brelok?

— Kaznovan! — Ali me imate za sleparja in
malopridneža? — Vi boste pripravili poštenega člo-
veka ob pamet s svojim neumnim preiskavanjem!
Skokoma je bil pri teh svojih besedah komisar
namogah, skočil k meni, usta so mi bila polna slin
in njegov obraz je bil rudeč od jeze, kakor puranov

PODLISTEK.

Usodna ura.

Stal sem na tramvaju in zagledal sem prijat-
telja Breloka, kako je stopal po trgu Blanche. V
njegovem obrazu se je zrcalila velika razburjenost.
Bila sva dobra znanca, zato sem ga kar ustavil in
vprašal:

— Za Boga, kaj ti je, dragi Brelok?

Brelok je pa odgovoril:

— Pusti to stvar rajši pri miru in ne govori
o tem; skoro bi bil prišel v ječo!Mislim sem, da je storil kaj groznega in začel
sem bolj tiščati vanj; prijatelj je najbrže spoznal
mojo zmožo:

— Nisi zadel pravega! Kmalu bi bil prišel v

ječo zavoljo čepne ure, katero sem našel danes po
noči na šentmihalskem sprehajališču in katero sem
izročil zjutraj policijskemu komisarju v svojem okra-
ju. Ali ni malo stroga policija, kaj? Ves bolan sem
še od vpitja in od groze. Vsaj boš, sam razsodil. Ali
imaš pet minut prostega časa?

— Pač, le povej hitro.

— Torej, poslušaj me, in bodi ti v svari! moj
dogodek! Nesel sem najdeno uro na policijski komi-
sarijat. Oj, bila je zares lepa ura, kakor za gra-
ščaka, zlati etui s črkami iz platine — pa kako se
je bliščala. Ob devetih sem prišel na komisarijat v
Dipereski ulici in prosil, da me uvede h komisarju.
Komisar, ki je srkal lepo dišečo čokolado, mi je
ukazal, bližje stopiti.

— Kaj želite?

— Gospod komisar, izročujem v vašo oblast
uro, ki sem jo našel danes po noči in katera —

izgredi v Černovi gotovo izostali, ko bi on trakraf po-
znael intrige, katere je uvedla Rakovskijeva stran-
ka proti imenovanemu duhovniku. Na to izjavo, ki
je zelo karakteristična za pravičnost Košutovcev, je
slovaški poslanec odgovoril, da niti on niti Slovaki
niso navezani na milost Mažarov. „Mi Slovaki pri-
čakujemo strogo rešitev edino le od božje milosti in
župnik Hlinka, kojega kaznen se bliža h koncu, bo,
ko pride z ječe, z neupogljivo energijo nadaljeval
boj proti tistim elementom, ki mislijo, da lahko uni-
čijo narod z ječo in kaznijo.“

Ista košutijanska „pravičnost“ je sedaj zamu-
čela sistematičen boj proti najstarejšemu rumunsko-
mu listu „Gazeta Transilvaniei“, pri katerem boju
uporablja z drakonsko ostrojtjo navadno sredstvo:
ječo in detarno globo, da bi uničila list. Državni
pravdnik skuša na vsak način zatreči vse uredniško
osobje in dopisnike imenovanega lista.

Tako je bil glavni urednik lista, Viktor Bran-
niče, obsojen na 6 mesecev težke ječe, odgovorni
urednik dr. Sever Dan na 4 mesece ječe in 500 K
globe, dopisnik dr. Login na eno leto ječe, drugi
dopisnik Manču tudi na eno leto ječe.

Kljub takemu postopanju pa Košutovci ne bo-
do dosegli svojih mečednih namenov. Veljika požrt-
vovalnost nemažarskih narodnosti na Ogrskem je
vedno pripravljena zamašiti Huknje bojne črte, ki
nastanejo vsled obsodb, toliko časa, da pridejo bo-
jevniki zopet na bojno polje. Na tem ne bo mogel
nihče ničesar izpremeniti toliko časa, dokler ne za-
sije tudi nemažarskim narodom na Ogrskem jutra-
nja zarja popolne prostosti.

Vspored

zadružnega tečaja v Mariboru, ki se vrši v času od
10.—15. januarja 1910 v prostorih katoliškega delav-
skega društva v Mariboru, (Flössergasse 4. (Ta
ulica peče od glavnega trga mimo bogoslovja proti
Dravi.)

Teoratičen del:

Ponedeljek 10. januarja. Predpoldan ob 10. ur.
Otvoritev tečaja, nato predavanje: O zgodovini
in organizaciji zadružništva.

Popoldan. Predavanje: Razfajzovke in njih po-
men za kmečki stan.

Torek 11. januarja. Predpoldan. Predavanje: O
umetnih gnojilih.

Popoldan. Predavanje: Dolžnosti članov načelstva.
Seja načelstva.

Sreda 12. januarja. Predpoldan. Predavanje: Pro-
daja živine potom zadružništva.

Popoldan. Predavanje: Dolžnosti članov nadzorst-
va. Seja nadzorstva.

Cetrtek 13. januarja. Predpoldan. Predavanje: Kme-
tijski stroji, strojne zadruga.

Popoldan. Predavanje: Delo v zadrugi ob koncu
poslovnega leta. Občni zbor.

Petek 14. januarja. Predpoldan. Predavanje: Velik
pomen perutinarstva, jajčarske in perutninar-
ske zadruga.

Popoldan. Predavanje: Zemljeknjižne zadeve. Kon-
verzije.

Sobota 15. januarja. Predpoldan. Sklepno predava-
nje: Naše bodoče zadružno delo.

Praktičen del:

Praktično se bo vsak udeleženec poučil v vsem
poslovanju in knjigovodstvu posojilnic, o sestavi ra-
podbradek. Izpod gostih obrvij so žarele rujave oči
in jecjal je:

— Kaj ste rekli, kaj ste rekli?

Iskal sem primerno besedo, pa nisem imel ča-
sa. Ves zarudel je razsajal:

— Toliko rečem, da vas pošljem takoj v ječo
brez vseh ozirov, ako bodele kajli. Vi pravite, da
se imenujete Brelok, jaz pa vem, da se imenujete
Chalet. Pravite, da stanujete na Belem trgu; to je
grda laž! Vi ne stanujete na Belem trgu, marveč ob
Modrem jarku. Pravite, da imate 12.000 dohodkov,
jaz pa pravim, da ste dolgo časa iskani maloprid-
než. Dokazite vendar, da imate 12.000 dohodkov, do-
kažite no! Stalo bi vas veliko trufka, predno bi vse
to flogazali. Vi ste največji slepar!

Bil sem ves omamljen.

— To uro ste ukradli.

— Ukradli!

— Da, ukradli! Pa to še ni vse!

Na poklic so privreli stražniki.

— Preiščite tega človeka!

Ta revež sem bil jaz; v hipu sem bil kakor
Adam. Pri spominu na vse mukke, ki so mene ne-
srečneza zadele, se še zdaj tresem.

Jedina moja sreča je bila, da je prišla bizo-
javka, da so vjeli malopridnega Chaleta tudi z vsem
plenom razven ure. Odpeljali so me domov. Ko so
me vsi zagotovili, da nisem nikoli kradel, bil sem s
pokloni oproščen obdolženja.

— No, naj še najdem kedaj kako uro!, zagro-
zil je nesrečni Brelok s pestjo, stokrat rajši jo vr-
žem v bližnjo vodo, nego bi jo nesel k gosposki.
Take sičnosti! In to zato, ker je človek pošten! To
je ventar nekoliko preveč!

Tako je končal moj prijatelj in šel zamišljen
svojo pot.

čunskih zaključkov, o predpisih glede kolekov, dav-
kov in pristojbin, o sestavi zemljeknjižnih prošeni
in listin za konverzijo, in o poslovanju z Zadružno
zvezo in oblastmi.

Pouk bo trajal vsak dan od 8.—12. ure pred-
poldan in od 2.—6. ure popoldan.

V sredo 12. januarja ob 8. uri zvečer se vrši
sestanek vseh udeležencev in prijateljev zadružniš-
va, na katerem se bo razpravljalo o raznih za nas
spodnještajerske Slovence važnih gospodarskih vpra-
šanjih.

V petek 14. januarja ob 8. uri zvečer se vrši
na čast udeležencem zabavni večer.

Zadružna zveza v Ljubljani (oddelek za Stajersko
v Mariboru).

Dr. Josip Hohnjec.

Vlad. Pušenjak.

Raznoterosti.

Somišljeniki, na delo! Leto se bliža koncu, s
tem pa nastopa dolžnost za vse naše somišljenike
in prijatelje, da se z neumorno silo vržejo na agi-
tacijsko za razširjenje našega lista. Neovrgljiva res-
nica je, da je časopisje najboljšo orožje v političnem
boju. Da pa more časopisje v polni meri izpolnjevati
poverjeno mu nalogo, nujno potrebuje gmohte in du-
ševne podpore. Naročniki so, ki list vzdržujejo. Mi
nimamo kapitalov, kakor jih ima protikrščansko ča-
sopisje, navezani smo na naročnike. Zato je sveta
dolžnost naših somišljenikov, da širijo „Straže“ in
pridobivajo novih naročnikov. Najlepša prilika za to
se nudi o božičnih praznikih. Naj bi vsi somišlje-
niki porabili prosti čas, ki ga jim nudijo bližajoči
se prazniki, za nabiranje novih naročnikov. Če ne
more plačati eden posestnik 12 K na leto, naj si na-
ročita list po dva ali še več skupno. Na noge torej
vsi, ki ste z nami, ne odlašajte agitacije za list na
poznejši čas. Upravništvo lahko le na ta način vse
uredi v kratkem času.

List pa potrebuje tudi duševne podpore — do-
pisnikov. Mi nismo hvaležni samo za podlistke, uvod-
nike in druge daljše članke in dopise, ampak pred
vsem za kratke dopise in novice, ki se nam lahko
pošiljajo na dopisnicah. Naj si nikar kdo ne misli,
da je kaka stvar premarčenkostna. Vsaka novica naj-
de čitateljev, ki se zanimajo za njo; kar se vam
morda zdi že obče znano, je drugod lahko popolno-
ma neznano in vzbuja tam zanimanje. Zlastij smo
hvaležni za vsako i najmanjšo notico o gibanju na-
ših narodnih in političnih nasprotnikov. (Ne bodite
preskopi: kadar je kaj važnejšega, brzojavite ali pi-
šite ekspresno! Sicer pa pišite vsaj hitro; kar se
hitro objavi, to ima vrednost, zastarele novice list
osmešujejo in ga delajo dolgočasnega. Poročajte hi-
tro, kratko in jedrnat!

Obračamo se posebno do naših vrljih krščan-
skih mladeničev in mladenk. Kladarkoli ste dobili
kako nafojo, vselej ste jo izvršili z lepim vspehom.
Pokažite tudi z neumorno agitacijo za razširjanje
„Straže“, da umete velik pomen krščanskega ča-
sopisja! Na delo torej, vi mladi bojevniki za krščan-
sko misel, na delo za razširjenje krščanskega in
iztrebljenje liberalnega časopisja.

Grof Ivan Harrach †. V nedeljo dne 12. t. m.
je umrl na Dunaju član gosposke zbornice grof Iv.
Harrach, star 82 let. Pokojnik je bil velik pospeše-
vatelj slovanskega gibanja v Avstriji. Bil je zelo
naklonjen tudi Slovcem, kar je posebno dokazal o
priliki ljubljanskega potresa, ko je bil predsednik
dunajskega pomožnega odbora, in pa s svojim sode-
lovanjem za belokranjsko železnico. Njegovo ime je
neizbrisljivo združeno s Komenskoga šolo na Du-
naju; prva češka cerkev na Dunaju, o kateri smo
pred kratkim poročali, je njegova zasluga. Pokojnik
je bil tudi cesarjev tajni svetnik in imejitelj reda
zlatega runa. N. v. m. p.!

Prekleta vrata. Nemčurski, slovenščine ne-
zmožen sodnik vpraša pričo: Kje se je to zgodilo?
Priča: Pri prikletih vratih. (Priklet = veža.) Sod-
nik pisarju: Zapišite: pri prikletih vratih. Pisar
opozori sodnika, da to niso prekleta vrata, a sodnik
se zadere nad njim: Kaj vas to briga, pišite, kaj
sem vam rekel! In pisar je spravil na papir „pre-
kleta vrata“, ki so potem z dotičnim aktom romana
na okrožno sodišče. Tam so si belili glave in pre-
iskovali, kakšna so ta prekleta vrata.

Kulturni zgodovinar bo pač imel enkrat vesel-
je, ko bo študiral akte spodnještajerskih nemčurskih
uradnikov. Sramota za kulturno državo, ki poš-
tenuje in lojalnemu ljudstvu vsiljuje za uradnike in
sodnike nesposobne ljudi, ki ga sovražijo in ne
razumejo ter podirajo take kozolce!

Opozorjamo mozirskega gospoda nadučitelja
Knafliča, naj ne pozabi težiti „Stajerca“, ki ga v
svoji zadnji številki prav robato napada in osmeši.
Za zastopnika naj si pa zopet vzame dr. Kufveca.
Radovedni smo, če bo imel gospod Knaflič tudi proti
„Stajercu“ tako poguma, kakor ga je imel proti
slovensko-narodnemu listu.

Uzorni obrat za kolarstvo. Predsedstvo c. kr.
obratnega pospeševalnega urada na Dunaju name-
rava v pričetku leta 1910 prirediti uzorni obrat za
kolarstvo. Prva perijoda vaj se prične dne 17. jan.
1910. V tem obratu bo obrt izvršujočim rokodelcem
(mojstrom, pomočnikom) dana prilika, si v tehniki
izdelovanja vozov izpopolniti strokovno znanje in se
seznaniti s trgovskim in drugim poslovanjem, ki je

združeno s samostojnim obratom njih obrta. Natanč-
nejša poročila se dobe pri trgovskih in obrtniških
zbornicah.

Poročilo prvega slovenskega katoliškega shoda
želi dobiti v last hrvaški katoliški visokošolec, ki
se zelo zanima za slovensko katoliško gibanje. Ob-
rača se torej na one, ki bi morebiti bili priprav-
ljeni, omenjeno knjigo izročiti, seveda proti odškod-
nini, s prošnjo, naj blagovolijo knjigo poslati na
uredništvo „Slovenca.“

Belgijski kralj Leopold II. je prestal hudo
operacijo in se počuti razmeroma boljše kakor prej.
Izrazil je željo, da bi rad videl svoji hčerki grofico
Lonyay in Lujizo Kobursko. Zdravniki so izjavili,
da ostane najbrže pri življenju.

Štajersko.

Slovensko gledališče v Mariboru. IV. nedeljo
dne 19. t. m. se uprizori prvič na našem odru igra-
ka iz rumunskega življenja „Valenska svatba.“ Ta
igra se je z velikim uspehom igrala že po vseh ve-
likih odrih, ter se v Ljubljani v enem letu devetkrat
ponovila. — Pripravlja se za 9. prosinca 1910 „Ve-
leturist“, burka v treh dejanjih.

V spanju okradel. Ze večkrat nadi goljufije
in tatvine predkaznovani točaj Anton Jerič je spal v
noči na 12. decembra skupaj v eni sobi z lesnim tr-
govcem Jakobom Dobrovnikom v gostilni „Zur Süd-
bahn“ v Tegethoffovi ulici v Mariboru. Dobrovnik
je imel v usnjati listnici 1770 kron denarja v goto-
vini in si je dal nadi varnosti listnice pod vzglavje.
Ni bil tedaj mafo začuden, ko je videl drugo jutro,
da je izginil njegov tovariš in z njim tudi debela
listnica. Jerič se je pod tujim imenom vpisal v na-
znano knjigo, je približno 35 let star, bolj velik,
bledega obraza in ima male temnovišnjeve brčice in
lase. Kot poseben znak ima Jerič na levi strani gla-
ve brazgotino in ima oblečene škornje in pod vrh-
njo sukno bel mesarski jopič.

Tatvina. 27letna služkinja Irma Puffitsch, ki
je bila v službi pri posestniku in usnarju Badlu na
Glavnem trgu v Mariboru, je pokradla iz blagajne
140 kron, nekaj parov nogavic in srebrne jedilne
oprave. Nepošteno služkinjo so prijeli in izročili so-
dišču.

Ponarejen denar. V Ptujju je pred nekaj dnevi
prijela policija kmetico Jerico Gabrovec iz Gornje
Hajdine, ker je izdajala ponarejen denar. Ko so jo
preiskali, so našli pri njej samo ponarejen denar in
sicer dve kroni letnice 1908 in šest 20vinarskih nov-
cev letnice 1894. Denarji so sramo ponarejeni iz ne-
ke zmesi svinca in cinka, so bolj temne barve, za-
molklega tvenka, in so na robu brez vtisov. Ga-
broveca se izgovarja, da je dobila denar na trgu
v Mariboru. Izročili so jo sodišču.

Ljutomer. Veteransko društvo za Ljutomer in
Ljutomersko okolico si je nabavilo krasno društveno
zastavo. Eno stran diči cesarski orel, drugo stran
podoba vojaškega zaščitnika sv. Marjina. Geslo:
Vse za vero, dom, cesarja! V nedeljo dne 12. t. m.
jo je prečastiti gospod Jeklan, vitež Franc Jožefova-
ga reda, slovesno blagoslovil. Kmuovala je veleza-
služna gospa Marija Postružnikova. Izredna čast za
naše društvo pa je, da nam ekscedenca knez in
škof ni odbil naše prošnje, ampak je blagohotno
sprejel pokroviteljstvo nad našim društvom. Zato mu
hočemo biti vedno hvaležni in nikoli nečemo poza-
biti njegovih vzpodbujevalnih besed: „V trdni nadi,
da bodo društveniki kot značajni katoliški možje
vselej zvesti ostali svojemu gestu, rad ustrezem Va-
ši prošnji ter prevzamem pokroviteljstvo nad novim
društvom, ki naj pod Kristusovim in cesarjevim pra-
porom združuje vrlo doslužene, hrabre vojščake, da
bodo v lepi edinosti vsej fari vzgled neustranjenega
verskega prepričanja in spoštljive vdanosti do sv.
Cerkve, pa tudi vzgled pravega krščanskega domo-
ljubja in neomahljive zvestobe do ljube Avstrije ter
do njenega ljubljenege vladarja. V tem smislu pro-
sim Gospoda vojnih čet, naj s svojim vsemogočnim
blagoslovom vsak čas spremlja Veteransko društvo
v Ljutomeru.“

St. Lenart pri Veliki Nedelji. Tukaj smo dne
13. t. m. ob 1 uri 15 minut zjutraj čutili rahli po-
tres. Zdi se, kakor bi bil sunek v smeri od jugo-
zahoda.

Rajhenburg. Vsled sportazuma so bile občin-
ske volitve dne 13. t. m. mirne. Obveljala je skup-
na listina.

Celje. V soboto dne 11. t. m. je umrl notarjev
sin gospod Pavel Detiček. Pokopali so ga večeraj
popoldne.

Petroviče. Na večer 10. t. m. je bil general
Narodne stranke, gospod dr. Kukovec, v Petrovčah,
in Petrovčani se začudeno vprašajo, kaj da je pri-
vabilo tega redkega gosta v naš prijazen kraj. Na
to vprašanje ne bomo danes odgovorili, pač pa si
ne moremo kaj, da ne bi pri tej priložnosti naveli
nekatera zanimiva dejstva, katera nam pridejo rav-
no sedaj na misel, in sicer: 1. v Petrovčah se bo-
do v kratkem vršile občinske volitve, 2. v Petrov-
čah se nahaja od Svi. Boltenke in Dobove znani agi-
tator Narodne stranke nadučitelj gospod Ernest
Slane, 3. politična organizacija, ki ji načeljuje dr.
Kukovec, potrebuje izkušenega in vnetega dejavca,
da tudi v Petrovčah dobi trdna tla, 4. nadučitelj g.
Slane je povodom zadnje deželnozbornske volitve g.
dr. Kukovec čestital ter ga imenoval „našega vodi-

tolga-buditelja. Te misli so se vzbudile v nas, ko smo dr. Kukovca videli oni večer hoditi po Petrovčah. Morda pa je dr. Kukovec samo prišel iskat v Petrovče kljente za svojo novo tvorjeno odvetniško pisarno? Morebiti je celo prišel v Petrovče kot božični angelj pomiriti nekega nemirnega duha, kate-rega so od nekod semkaj nasačili med nas mirne in dobre Petrovčane.

Gornjigrad. Izobraževalno društvo priredi na Stefanovo po večernih dve lepi predstavi: „Večna mladost in večna lepota“ in „Rdeči nosovi.“ Na prav obilno udeležbo vabi odbor.

Ljubno. Tu smo se čudili, ko smo videli gospo Kocbek par dni potem, ko so njenega sina obsodili na 18 mesecev, javno in ostentativno po našem trgu kaditi cigarete. Cemu neki to?

Bočna pri Gornjemgradu. Odkrito rečeno, mislili smo, da je še vendar več liberalcev v Bočni in Gornjemgradu. A takozvani shodek napredne mladine nas je poučil, da smo se motili. Liberalizem se je vlegel umirat. Sijanec sam je vskliknil v Bočni: „Kje pa je napredna bočka mladina?“ Eno obmizje pivcev v stranski Sekovi sobi, kjer prezidira ameriški mladenič Presečki Matevž, govori Lešničar, Sijanec obžaluje, da ni več mladenič, to je slika napredne mladine v Bočni. Lešničar jim je namazal bunke, ki so jih dobili pri deželnozborskih in občinskih volitvah, Sijanec pa je snubil Bočno, ker bi slika rad postal naslednik Peditčev, pa iz te moke ne bo kruha. Bočani potrebujemo učitelja, pa ne liberalnega agitatorja.

Bočna. Liberalizma pravo ime je laž in nesramnost. Pred par tedni so na najostudnejši način blatili glavnice Marijine (trudbe v „Nar. Listu“, a sedaj so ravno istim dekletom pošiljali vabila za liberalni shod v Bočni. Seveda so dekleta taka vabila vrgla tja, kamor spadajo. To je značajnost Narodne stranke, in kateri se prištevata tudi Kocbek in Sijanec.

Bočna. Sijanec naj bi rajši organiziral v kakem društvu sinove Kocbeka, Koleča in Nudlerja, nas kmečke fante pa naj pusti pri miru, mi njegovega vezanja otrobov ne bomo nikoli poslušali.

Kozje. Dne 10. grudna je bila seja okrajnega šolskega sveta kozjanskega. Pri tej seji je v imenu vseh izvoljenih udov okrajnega šolskega sveta protestiral dr. Fr. Jankovič proti ukazu deželnega šolskega sveta, da se naj pri kompetencah ozira v prvi vrsti le na one prošnje, ki so svoje študije končali na kakem štajerskem učiteljskem, ker tak ukaz ni temeljen niti v državno-osnovnih niti v šolskih postavah, in ker je le prikrit korak za uspešnejše ponemčevanje slovenske mladine. — Dne 30. novembra se je na Veterniku, hiš. št. 36, obesila v hipni zmedenosti 68letna Ana Klakočar, ker je kot prevžitkarica morala veliko pretrpeti. Koliko tožb se sliši iz ust prevžitkarjev! Četudi je včasih res, da so prevžitkarji sami krivi svoje nesreče, bi bilo vendar umestno, da bi se v varstvo teh prevžitkarjev postavno kaj storilo, ker premnogokrat morajo ti ubogi, stari ljudje nečuvne stvari pretrpeti.

Koroško.

Celovec. Slovensko krščansko-socialno delavsko društvo je priredilo v nedeljo dne 12. grudna v Rokodelskem domu Miklavžev večer. Igrali so petdejsko šaloigro „Urban Debeluhar.“ Velika dvorana Rokodelskega doma je bila natlačena polna, toliko ljudstva je prišlo. Pa pravijo, da v Celovcu ni Slovencev. Nedeljska „Tagespost“ je celo pisala, da jih je le nekaj čez 100, kajti od Slovencev, ki so jih našli pri zadnjem ljubškem štetju v Celovcu, jih je baje 300 v celovških zaporih, tako tla znaša s temi vred število nekaj nad 400! Kdor petlovške razmere pozna, uvidi takoj, da je to debela časnikarska laž, ki ji ni para — noben pošten Nемеc ne verjame tega. — „Freie Stimmen“ so hujskale krščansko-socialce, naj ne dajo prostorov Slovincem na razpolago. Konstatiramo, da je bil eden glavnih soustanovnikov Rokodelskega doma Andrej Einspieler, ki je nekaj časa bil tudi mestni svetovalec v Celovcu. Dosti slovenskega denarja je v Rokodelskem domu! A vrnimo se k igri! Naši diletantje so igrali dobro, ugajal je Debeluhar (gospod Krigl), jako dobro je igral vloga Debeluharjeva nevesta gđc. Ida Steharnik, nič manj pa niso ugajali Fagat (gospod Vajncerl) in drugi. Vsa čast požrtvovalnim igralcem. Z večkratnim nastopom bodo premagali tudi nekateri težkoče, ki jih še sedaj imajo, posebno bi priporočili več živahnosti! Po igri je Miklavž delil majim in velikim „otrokom“, kar so zaslužili. Naše delavsko društvo mora postati središče slovenskega družabnega življenja v Celovcu, kajti le v delavstvu je za sedaj naša moč. Vrlemu društvu želimo veliko uspehov!

Prevalje. Na našem kolodvoru vladajo vsekako čudne razmere. Da ravna sam mlad uradnik, kateremu raste pod nosom šele prvi mah, s stran-kami kakor kak turški paša, smo od uradnikov nemškega kova v slovenskem delu Koroške že navajeni. Toda nekaj drugega je, če mora tudi c. kr. urad — pošta — občutiti, da so mogočni ti le gospodje: čepico na glavi in zvezdicah na stoječem ovratniku. Kdor ima veselje, iskati smešne prizore za naše šal-jive liste, ta naj gre enkrat jutraj ali zvečer na kolodvor in videl bo na lastne oči, kako frčijo poštno pošiljatve, vržene od spretnih rok uslužbencev

prevaljskega poštnega urada, črez — pbt, ker naprej morajo, a durice so zaprte. Gospodine Pristou, ki se tako radi šulite za vestnega in skrbčnega občinskega nadočeta, vzemite vsaj enkrat brezovo metlo ter pometite pošteno.

Kranjsko.

Mladeniški shod v Dobropoljah. V Dobropoljah na Dolenjskem so imeli v nedeljo 5. decembra krasno uspeli mladeniški shod. Vrstila so se razna predavanja, med njimi nadočitelja Struklja o temi, kakšen da mora biti mladenič: trezen, razumen, varčen, pogumen, veren in rodoljuben, ter načelnika telovadnega odseka učitelja Odlaska o telovadbi. Da je bila na dnevnem redu tudi zelo zanimiva poročila o delovanju v krščanskih telovadnih organizacijah pri Celih, Francozih in Lahih. Kar bo pa še posebno naša štajerska društva zanimalo, to so odseki, ki so se na tem shodu ustanovili in ki bi naj tudi pri naših društvih našli rodovitna tla. Ti odseki so: protialkoholni, izselniški, agitacijski, dramatični in narodno-obrambni odsek. Prvi naj bi se bojeval proti žganju in brezmejnemu pitju, drugi naj bi šel s svetom na roko izselnikom in ljudi bolj priklepil na domačo grudo, tretji naj bi skrbel za dobro časopisje in druge take potrebne reči, kakor so: kolportaja, agitacija za shode, ob času volitev itd., zadnji naj pa s predavanji skrbi za to, da se povzdigne zanimanje za naše stanje ob mejah in da se zbirajo prispevki za narodno-obrambni sklad. Dalje naj bi pa bila še ena velika naloga zadnjega odseka, namreč — pripravljati ljudi do samozavesti in do umevanja samopomoči na gospodarskem polju, zlasti v bližini mest in trgov. Povsod naj bodo mladeniči poživljajoči in oživljajoči element in temeljna opora!

Domača slovenska industrija napreduje čimdalje bolj. Jedinja slovenska tovarna testenja v Ilirski Bistrici na primer je že tako napredovala, da si je omislila najmodernejše stroje za izdelavo testenja. Z novimi stroji bo tovarna izdelovala trikrat večjo množino testenja, kot jo je pa do sedaj.

Primorsko.

Shod za slovensko šolo v Trstu. Minulo nedeljo 12. decembra se je vršil shod tržaških Slovencev za slovensko šolo v Trstu. Narodni dom je bil do zadnjega kotička napolnjen slovenskega ljudstva iz mesta in okolice. Pred shodom je predaval prof. Hešic iz Ljubljane o prvih poizkusih organizacije Slovencev in Slovanov v Trstu v letu probujenja in valovanja narodov — leta 1848. Na shodu je govoril dr. Rybar o gonji laških iredentistov proti Slovincem in ustanovitvi slovenske šole. Govorili so tudi dr. Josip Mandič, Dobrila in Ferluga, nakar so se sprejele z viharjem odobravanjem sledeče resolucije: Tržaški Slovinci, zbrani dne 12. decembra na javnem shodu v Narodnem domu

1. naglašajo svoje neoporečne in neopovrgljive pravice do slovenskih šol v Trstu;

2. obžalujejo, da tem zahtevam zdrave pedagogijske vzgoje in izobrazbe nasprotuje laško ljudsko-šolsko učiteljstvo;

3. priporočajo slovenskim državnim poslancem, da se zavzamejo za njihove kulturne težnje in zahteve po šolah.

Na shod je došlo mnogo brzojavk iz raznih krajev, celo zagrebški župan dr. Amruš je zborovalce brzojavno pozdravil. Javni obhod po mestu je pa policija prepovedala.

Strela v cerkvi. Minulo sredo dopoldne je udarila strela med službo božjo v župno cerkev v Rovinju. Udrila je pri glavnem oltarju, prekrizala stransko ladijo ter udarila pri vходу v zvonik na prosto. Cerkev je bila napolnjena z verniki in je radi tega nastala huda zmešnjava med njimi, vendar se ni pripetila nobena nesreča. Odkar je v zvoniku vpeljana vojaška telefonska naprava, je strela že trikrat udarila nekem poltrogem leta v to cerkev.

Friedjungov proces.

Velika pozornost in napetost vladajo povsod o zadevi dokumentov, ki govore proti Supilu, katerega dejanje kaj malo lepo osvetljujejo. Celotaki listi, ki Supila dobro poznajo, že govore, da je on za javnost že obsojen in mrtev. Čudno pa je, da je sedaj, ko vse kaže in govori za Supilovo krivdo, nastopila kraljeva srbska vlada in priča za njega. Gotovo je to, da srbska vlada ne bo tega povedala in potrdila, da je imela zveze z Supilom. Prišle bodo zelo zanimive stvari še na dan. (Dr. Friedjung in dr. Funder se hvalita, da imata še dosti tvari in da še nista izigrala zadnjih kart, posebno veliko pričakuje ta izpovedko poslanca Zagorca, ki naj izpove, da mu je oddelni predstojnik Spalajkovič sam priznal zvezo med koalicijo in pa Belgradom.

Branitelj obtožencev je predlagal v zadnji razpravi, da bi se zaslišali kot pričë fml. Tomičič radi dokumenta, ki kaže razporedbo srbskih band v Bosni in kateri dokument bo skoraj gotovo pristen, nadalje Hadži Risto Bartanič, odvetnik Gavrilu, poslanec Zagorec in še nekaj drugih.

Dr. Harpner kot zastopnik tožiteljev trdi, da so vsi predloženi dokumenti potvorjeni, neistiniti in

da izvirajo iz intrige proti tožiteljem, katere so hoteli gotovi elementi politično onemogočiti. Dalje je predlagal, da se zaslišijo kot pričë Spalajkovič, dr. Masaryk, prof Szapary, podnamestnik dalmatinski Tončič, poslanci Laginja, Spunčič, Biankini in srbski notranji minister Jovanovič, ki je avstrijski dezerter.

Zastopnika obtožencev dr. Benedikt in pa dr. Kienböck sta se izjavila, da se mora protivysem pričam, ki ne bi istino izpovedale, najstrožje postopati in zapreti in najsibodo tudi srbski ministri.

Srbski zunanji minister dr. Mjovanovič je brzojavil dr. Masaryku, da so vsi od dr. Friedjunga predloženi dokumenti neistiniti in porarejeni ter da ni bilo nikdar kake zveze med srbsko vlado in Supilom.

Istotako se je izrazil tudi predsednik Slovenskega juga Markovič iz Belgrada. Njega sploh takrat ni bilo doma, ko se ga omenja v dokumentih, ampak je bil on tačas v Berlinu, za kar navede lahko hotel, kjer je stanoval, in pa osebe, s katerimi je občeval, v Solunu pa sploh še nikdar ni bil v svojem življenju.

Zaslišanje srbskih prič je sodišče odklonilo, ker nima sredstev, jih prisiliti, da pridejo pričat iz Belgrada.

Zastopnik Supilov je zahteval, naj se zaslišijo dubrovniški župan in dalmatinski namestnik, ki naj oba izpovesta, da je baron Chlumecky igral zelo smešno in dvomljivo vlogo v Dalmaciji.

Zanimivost za ta proces raste od dne do dne.

Razgled po svetu.

Dohodki zrakoplovcov. Neustrašnost in drznost, s katero se bore zrakoplovci za prvenstvo v zraku, ni brezplačna. To nam dokazuje tudi zadnje zrakoplovno tekmovanje v Dohcastru na Angleškem. Zrakoplovci niso pridobili s svojimi letalnimi stroji samo slave in časti, ampak tudi lepe svote denarja, ki ne zaostajajo za plačami svetovno znanih tenoristov in primadon. Za svoje polete v Dohcastru je dobil Delagrangé nič manj kot 120.000 mark; oberstu Codyju so izplačali 50.000 mark, Sommer je dobil 30.000, Windham 10.000, grof van der Bourgh isto svoto, 10.000 mark je dobil Simoni, ki se je dvignil v zrak z vodljivim zrakoplovom. Samo Manes se je zadovoljil z 2000 markami. V Blackpoolu je dobil Farman 24.000 mark, Paulhan 20.000, Rougier 16.000, Fournier 12.000 in Rue 2000 mark. Poleg teh zagotovljenih jim plač pa so dobili še visoke denarne nagrade za posamezne izvanredne uspehe, tako da lahko izvežban zrakoplovec postane v par tednih bogataš, ako nima s svojimi letalnimi strojem smole.

Vojaka pretepla podmaršala. V Carcasone na Francoskem sta dva vojaka dejansko napadla na cesti podmaršala Du Camper, poveljnika 19. dragonskega polka. Ko je častnik priklical nekega stražnika na pomoč, sta vojaka pobegnila, a so ju kmalu vjeli. Na poti k straži pa je zopet ušel eden napadalec in ga doslej še niso ujeli.

Zenitev otrok v Indiji. Že leta se trudi angleška vlada, da bi zatrla prastaro navado v Indiji, ženiti že male otroke. Te otroške ženitve so ena največjih škod deželi, ne samo radi tega, ker se vzame človeku samostojnost glede odločitve v enem izmed zelo važnih življenjskih vprašanj, ampak tudi radi samega fiziološkega stališča, kar si lahko predstavljamo. Angleška vlada pa nima posebne sreče v boju proti tej slabi navadi. To nam kaže zlasti tozadevna statistika Kalkute, kjer se je pomozilo tekom zadnjih pet let 200.000 deklic, ki se niso bile stare štiri leta, dalje se je pomozilo v tem času tudi 2.000.000 deklic v starosti od petega do devetega leta in 800.000 deklic od devetega do štirinajstega leta.

Upor Iv italijanski jetnišnici. V kaznišnici v Jesi pri Ankoni so se uprli kaznjenci. Nek kaznjencev je nenadoma napadel jetniškega paznika ter ga davil toliko časa, da se je nezavesten zgrudil na tla. Potem ga je zaprl v svojo celico in oprostil večje število kaznjencev. Odprl je namreč ječe s ključki, ki jih je vzel pazniku. Osvobodenci so bili nekoliko preglasni, vsled česar je prihitela jetniška straža z nasajenimi bajoneti v ječe. Jetniki so sneli vrata s tečajev in se zabarikadirali v nekem ozkem hodniku. Ko so prišli vojaki bližje, so začeli kaznjenci metati manje vsakovrstne predmete, steklenice, vrča, posamezne dele postelj, kosove tlake itd. Več vojakov je bilo ranjenih. Končno se je posrečilo premagati uporne jetnike in jih zopet pozapreti v njih ječe.

Ni vedel. Priprosti francoski kmetič je bil poklican v nedeljo pred sodnijo, da se zagovarja o neki zadevi. Toda mesto v nedeljo je prišel v ponedeljek zjutraj. Kje si bil pa včeraj?, vžareži nanj sodnik. Včeraj je bil dan božji, odgovori mirno kmetič. Tukaj sem jaz tvoj bog, pravi sodnik. Črez nekaj časa ga vpraša sodnik: Kako se pišeš? Kmetič molči. Kako se pišeš?, vžareži drugič sodnik. A kmet molči. To razkači sodnika, da še bolj jezno zavpije nad njim: Ali ne slišiš? Kako se pišeš? No, lep bog ste, če se mojega imena ne veste!, je bil odgovor. In sodnik je mirneje govoril z odločnim kmetičem.

Širite „Stražo“

MALA NAZNANILA

ki se prejema po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.
Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Trgovski sotrudnik, manufakturne in mešane stroke se sprejme pri Jos. Ferencak-u v Brežicah. 282

Mož, samec, 55 let star, sposoben za vsako delo, bedisi na polju ali kako drugo; zdrav in močan, zmogel slovenskega in nemškega jezika, želi za malo plačo in hrano primerne službe. Pisma naj se pošiljajo pod Franc Vračun na upravništvo. 281

Naznanjam, da sem otvoril vino-toč brez ulico in da točim vino domačega pridelka po najnižji ceni. Za obilen obisk se priporoča Pajk Jožef, veleposestnik, Dol pri Planini. 158

Pozor Slovenci!

Izdelujem obleke vsake vrste iz garantirano pristnega domačega in tujega sukna po najnižji ceni. Postrežba točna in solidna. Franjo Pajk, krojač, Dol pri Planini.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupl, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobne. Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in tečna postrežba!

Na debelo.

Na drobno.

Izšel je lep

stenski koledar

za leto 1910.

Gostilne, društva, šole in župnijski uradi ga dobivajo brezplačno. Poslati je treba le znamko za poštino. Dobiva se samo pri gospodu Ivanu Kline-u, tipograf, Koroška cesta v Mariboru.

Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujce 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago: : : 51

: se priporoča za obilni obisk. :

Josip Macuh, Maribor

Stolna ulica šte. 5.

se priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek. Postrežba točna, cene nizke! Na razpolago je tudi velika zaloga izgotovljenih oblek po jako nizkih cenah. 48

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Posojila na zemljišča po 5 % do 5 1/2 % brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

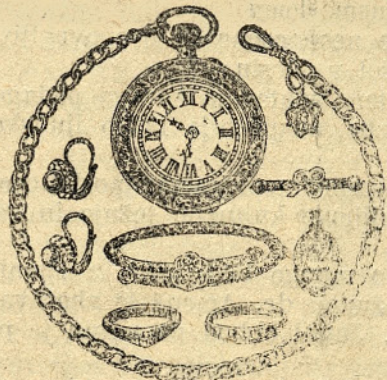
4

Preklic

Zastonj v Celje!

Na poziv celjskega trgov. gremija sem primoran vstaviti povrnitev vožnje in bodem začasno, dokler ne bode pritožba pri visjih oblastih rešena, dajal potrdilo čez plačane račune ali pa iste zneske daroval za sklad obmejnih Slovencev.

R. Stermecki,
narodni trgovec v Celju.

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor
Tegethofova cesta 33

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn.

10 Priznana najboljša igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštanc, kelihov, ciborjev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Svoji k svojim. 38 Svoji k svojim!

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izborna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinogasse šte. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča : : dela : : 53

Postrežba točna! : : : : Cene nizke!

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“. **Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba** Brzjavi: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška : : : obrt s strojnimi obratom. : : :

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamnov in cementa. : : :

Specialna delavnica in podbarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih : : : kamnov itd. : : :

Brušenje, piliranje in struganje : : : kamena s stroji. : : :

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih : : : rodbinskih grobišč (rakev). : : :

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim : : : tlakom : : :

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih : : : vrst v vseh oblikah. : : : Popravljanje spomenikov, izdelanje : : : vanje napisov v iste. : : :